

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKR. T.
Grup Başkanı
Sayı 5446
2209.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yargı organlarına yönelik müdahale ve kadrolaşma ile birlikte yargı erkinin bağımsız niteliğini yitirmiş olmasından kaynaklı sorunları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci İttüzüğün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOGRUL

Gaziantep Milletvekili

GEREKÇE

Hukuk devleti ilkesi, özgürlükçü, çoğulcu, çağdaş demokrasinin olmazsa olmaz koşuludur. Hukuk devleti, hukukun üstünlüğünün yaşama geçirildiği, yönetimde keyfiliğin önlendiği, devletin hukuka bağlı olduğu, yargının bağımsız niteliğiyle siyasal baskı ve karışmalardan etkilenmeden çalıştığı, hukuk kurallarının herkese eşit uygulandığı, hak ve özgürlüklerin güvenceye alındığı, bireylere hukuk güvenliğinin sağlandığı bir sistemi ifade eder.

AKP hükümeti yürütmenin yargı üzerindeki en önemli vesayet kurumu olan Adalet Bakanlığı'nın yetkilerini yargı üzerinde kaldırma yerine arttırmaya devam etti. Nitekim referandum sonrası HSYK'da yapılan değişiklikte Adalet Bakanı ve Müsteşarının yeri güçlendirildi. AKP iktidarının büyük imtiyazlar sağladığı ve “ne istediniz de vermedik” itirafında da açıkça belirtilen; Fethullah Gülen Örgütü'nün kadrolarının şekillendirdiği, iktidara yakınlıkla ve denetimsizlikle malul yargı, bir iktidar hesaplaşması neticesinde AKP'nin de 'düşmanı' haline geldi. Buna cevap iktidar tarafından yine HSYK'nin dengelerinin değiştirilmesiyle verildi. (2014: 6524 Sayılı Kanun (HSYK'nın Yapısına İlişkin Değişiklik Öngören Kanun/Kabul Tarihi: 15 Şubat 2014; 2014: 6572 Sayılı Kanun (Hâkimler Ve Savcılar Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun / Kabul Tarihi: 2 Aralık 2014 ***Bu düzenleme ile hâkimlere disiplin affı ve maaşlarına seyyanen zam yapılarak aslında bir nevi rüşvet ile kurul seçimini gerçekleştirmiş ve kurul hükümet yörüngesine girmişti.) Yargının üst kurumu olan Hakim ve Savcıların tayin ,terfi ve özlük işlerini düzenlemekle görevli HSYK'nın devlet başkanı tarafından ağırlıklı olarak seçiliyor olması kalan kısmında yine devlet başkanının siyasi partisine mensup Milletvekillerce seçilecek olması dikkate alındığında Yargının bağımsızlığının ortadan kalktığı görülecektir.

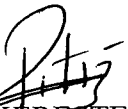
Öte yandan, Anayasa Mahkemesi önünde iptal davası açılacak işlemlerde kanunun yanında cumhurbaşkanı kararnamesini de saymaktadır. Bu da her ne kadar bir idari işlemle karşı karşıya olsak da, idare mahkemelerinin görevsizlik nedeniyle reddetme riskini doğurmaktadır. Eğer bu görüş kemikleşirse, idarenin hemen her alanında, denge/denetleme mekanizması olmadan işlem yapabilen ve doğrudan kişiler üzerinde tasarruflarda bulunan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine karşı sadece TBMM'deki en kalabalık iki siyasi parti veya 120 milletvekili dava açabilecektir. Böylelikle cumhurbaşkanının sembolik görevlerinin yerini icrai görevleri alırken icrai görevlerinin de siyaseten, hukuken ve idari açılardan sınırlandırılmaması söz konusudur.

“Yargının bağımsız ve tarafsız olması ile ilgili Türkiye'nin de taahhüt altına girdiği bütün uluslararası sözleşmelere rağmen, AB 2015 yılı Türkiye Raporu'nda, Türkiye'de yargının bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığı ilkesinin zarar gördüğüne; hâkimler ve savcılarının yoğun siyasi baskı altında olduğuna; davalarda ayrımcı adalet ve siyasi müdahale uygulandığı yönünde çok sayıda bildirim söz konusu olduğuna; yürütme erkinin temsilcilerinin, bir bütün olarak yargının güvenilirliğini alenen sekteye uğratmaya devam ettiklerine; yürütme erkinin temsilcilerinin HSYK'daki güçlü rolünün, Kurulun bağımsızlığına ilişkin endişelere neden olduğuna; Adalet Bakanlığı'nın hâkim ve savcı adaylarının seçiminde belirleyici bir rol oynaması ve mülakat kurulu üzerindeki etkisine yönelik çok ciddi eleştirilerin yer almıştır.

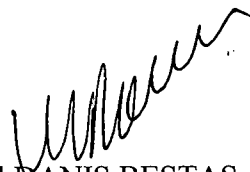
Öte yandan; Temmuz 2017 günü Almanya'nın Hamburg kentinde G20 zirvesi sonrası basın toplantısı düzenleyen AKP Genel Başkanı Erdoğan, 4 Kasım 2016 tarihinden itibaren Edirne'de tutuklu bulunan ve hakkında kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı bulunmayan HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a ilişkin bir soruya cevaben, "Bu söylediğiniz kişi bir teröristtir" ifadesini kullanmış, "yıl sonuna kadar ciddi manada mahkûmiyet kararlarının geleceğine" dair beyanda bulunmuştur.

Yine, ATO Congresium'da düzenlenen "15 Temmuz ve İnsan Hakları" panelinde yaptığı konuşmada, AKP Başkanı Erdoğan, "Adalet Bakanımız da burada, çok hasta olduğu için Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı hastalığı sebebiyle serbest bırakıldı. Bu nasıl hasta serbest bırakılıyor ve ondan sonra yürüyüşte yürüyor. Sayın Bakan, bunlar tam teşekkülü hastaneden rapor aldılar mı? Bu raporu size gösterdiler mi? Nasıl bunlara ben çıkma şeyi verildi? Bunlar kontrollü göz hapsinde olması gerekirdi. Milletinin yanında saf tutmuş olsaydı bu partinin yaptıklarına başka bir şekilde bakabilirdik..." şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını ihlal eden uygulamaların araştırılıp, hukukun üstünlüğü ilkesine zarar veren yaptırımların incelenmesi; kuvvetler ayrılığı ilkesini işlevsizleştiren yargıya yönelik müdahalelerin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması gereklidir."

FILİZ KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

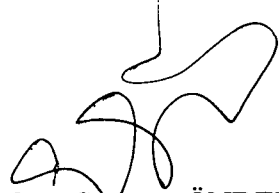
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

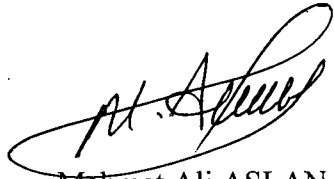
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

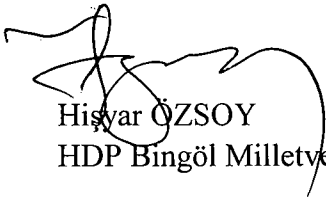
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

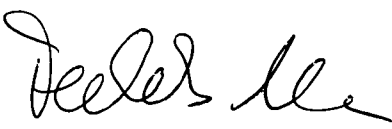
Hisyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

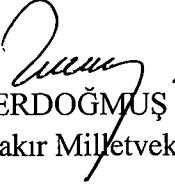
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

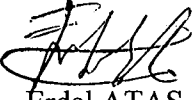
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili